

SKIRTINGŲ BALTYMINIŲ PAPILDŲ EFEKTYVUMO KIAULĖMS PALYGINAMASIS ĮVERTINIMAS

Jurgis Kulpys¹, Edmundas Paulauskas², Irena Jančienė¹, Rolandas Stankevičius¹

¹Lietuvos veterinarijos akademija, LT-47181 Kaunas, Tilžės g. 18; tel. (8~37) 36 34 08

²Lietuvos ž. ū. konsultavimo tarnyba, LT-58343 Dotnuva-Akademija, Stoties g. 5; tel. (8~347) 3 70 68

Santrauka. Radviliškio rajono žemės ūkio kooperatyve „Eubrė“ 2006 metais buvo atliktas 149 dienų penimų kiaulių auginimo bandymas, kurio metu nujunkyti paršeliai mišrūnai buvo auginami iki skerdziamo svorio pagal intensyvias ES šalių technologijas. Kontrolinės ir bandomosios grupės kiaulės buvo šeriamos ūkyje gaminamais kombinuotaisiais pašarais, paruoštais iš savos gamybos miežių, kviečių ir komercinių baltymų, vitaminų, mineralų papildų (BVMP). Kontrolinės grupės kiaulės buvo šeriamos UAB „Baltic Feed“ importiniu BVMP „Protomix 100 Bacon“, o bandomosios grupės – Lietuvoje paruoštu BVMP „Protomixas P 100“. Papildų maistingumas buvo beveik toks pat, tik tėvyninės gamybos BVMP buvo apie 15 proc. pigesnis, o jo sudėtyje (skirtingai nuo importinio) buvo ir gyvūninės kilmės proteinų (žuvų miltų), kurie pagerino aminorūgščių santykį.

Šio bandymo tikslas – palyginti lietuviškų ir importinių papildų įtaką kiaulių augimui, raumeningumui, pašarų panaudojimui bei ekonominiams rodikliams. Atlikus tyrimus nustatyta, kad abiejų grupių kiaulių augimo tempai buvo panašūs, tačiau bandomosios grupės kiaulės, šertos kombinuotaisiais pašarais su papildu „Protomixas P 100“, sunaudavo 12 proc. pašarų mažiau, o jų priesvorio vienetai sunaudotų pašarų kaina buvo 25 proc. mažesnė negu kontrolinių. Be to, šios grupės kiaulių skerdenos buvo 26 proc. raumeningesnės, o pajamos, gautos už realizuotą gyvulį, – vidutiniškai 33 proc. didesnės.

Raktažodžiai: pašarų papildai, sąnaudos, kiaulės, mėsos kokybė.